

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/68/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711211596
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6711211596.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte v zložení JUDr. Mária Podhorová predsedníčka senátu, JUDr. Peter Priehoda, Mgr. Ema Novodomcová členovia senátu vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O., X. nar. XX.X.XXXX a Q. nar. XX.X.XXXX, bytom u matky zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., deti rodičov Q.. Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. O., V. XX a Q.. U. D., nar. X.X.XXXX, bytom W., S. XXX/XX zastúpená JUDr. Ľubicou Flíderovou, advokátkou, so sídlom Zvolen, Trhová 1, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní matky maloletých proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 2.5.2012 č.k. 5P/350/2011-78 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd na návrh otca maloletých detí znížil jeho vyživovaciu povinnosť na sumu po 70,- Eur mesačne na každé dieťa počnúc dňom 1.5.2012 z pôvodne určenej výšky výživného 190,- Eur mesačne na každé dieťa. Rozhodol tak po vykonanom dokazovaní, keď dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov na strane otca, že je dôvodné vyhovieť jeho návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti. Súd nevyhovел návrhu celkom, keď otec požadoval znížiť výživné na sumu po 30,- Eur mesačne na každé dieťa s poukazom na jeho možnosti a schopnosti a s prihliadnutím na jeho vzdelanie.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podala matka maloletých detí v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Závery prvostupňového súdu nepovažuje za správne a zákonné. Poukázala predovšetkým na skutočnosť, že posledná právoplatná úprava výšky vyživovacej povinnosti otca maloletých detí bola ustálená rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/50/2011-202 zo dňa 8.3.2011. Otec maloletých detí krajskému súdu už dňa 24.2.2011 doplnil svoje odvolanie, v ktorom oznámil zmenu majetkových pomerov, keď jeho zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer dňom 8.2.2011 a bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Teda už v čase rozhodovania bola táto skutočnosť krajskému súdu známa a napriek tomu určil otcovi platiť primerané výživné na každé dieťa po 190,- Eur mesačne. V tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že otec detí nevyužíva súdom upravený styk sa maloletými synmi, starostlivosť matky o deti je takmer výlučná. Pokiaľ prvostupňový súd konštatoval, že mal za preukázané, že aj keď od poslednej úpravy výšky výživného prešla pomerne krátka doba, už v čase jeho rozhodovania došlo k zmene pomerov otca, nakoľko ukončil pracovný pomer uzavretý na dobu určitú, nie vlastným zavinením, čo v kontexte s vyššie uvedeným odvolacím rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici považuje za nepreskúmateľné.

Otec maloletých detí v návrhu na zníženie výživného poukázal aj na okrem nevyhnutných mesačných nákladov na bývanie aj na úrazové poisťky, pritom počas konania zrušil poisťky na maloletých synov.

Aj v tomto smere sa zvýšili výdavky matky, pretože ona uzavrela nové poisťky, ktoré uhradza. Otec detí je výlučným vlastníkom zrekonštruovaného a zariadeného štvorizbového bytu v O. O., súdu ničím nedokladoval, či požiadal banku o odklad splátky hypotekárneho úveru, prípadne zníženie mesačnej splátky, keď tieto sú vo výške 500,- Eur mesačne, je nezamestnaný a na výživu synov nemá finančné prostriedky. Používa osobné motorové vozidlo B. V. ev. č. J. XXX D.. Matka má za to, že vzhľadom na charakter konania bolo povinnosťou súdu jednoznačne preveriť, či otec detí na seba nepríjma zbytočné riziká v tom, že neprijal aj inú pracovnú pozíciu a uspokojil sa s tvrdením otca, že aktívne spolupracuje s personálnymi agentúrami. To, že vykonáva bezplatne pol roka veterinárnu prax svedčí o tom, že nemá záujem pracovať na pozícii, ktorá by nezodpovedala, čo aj prechodne jeho vzdelaniu. Domnieva sa, že tieto skutočnosti súd nemôže vyhodnotiť v prospech povinného otca a to, že nie je v pracovnom pomere, ako zmenu pomerov a znížiť jeho vyživovaciu povinnosť, keď iné opakované mesačné výdavky otec detí neponížil. Súd prvého stupňa nedostatočne vyhodnotil majetkové pomery otca detí, jeho životnú úroveň, ktorá sa neznížila. Poukazuje na zásadu, podľa ktorej potencialita príjmov má prednosť pred princípom fakcidity príjmov. Záver prvostupňového súdu, že stanovené výživné vo výške 70,- Eur na každé dieťa ho bude motivovať riadne sa zamestnať, považuje za neprekúmateľný právny názor. Otec detí je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,30 Eur mesačne, jeho mesačné náklady značne prevyšujú jeho dokladovaný príjem. Za takejto situácie ho zrejme stanovené výživné nebude motivovať riadne sa zamestnať. Pokiaľ bol prvostupňový súd názoru, že otec detí pri poberaní dávky v hmotnej núdzi je schopný uhrádzať bežné výživné spolu na obe deti mesačne vo výške presahujúcej dávku v hmotnej núdzi, uhrádzať pritom aj svoje výdavky, rozhodnutie nie je v tomto smere transparentne a presvedčivo odôvodnené. Navrhuje zmeniť rozsudok okresného súdu tak, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti súd zamietne.

K odvolaniu matky zasial písomné vyjadrenie otec maloletých. Tvrdenie matky, že nedošlo k naplneniu ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine označil za nepravdivé a účelové. Dňa 8.2.2011 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, v súčasnosti je dlhodobo nezamestnaný. Neustále si hľadá zamestnanie, rozširuje si vzdelanie, doposiaľ neúspešne. Pravidelne sa zúčastňuje pohovorov a stretnutí za účelom nájsť si vhodné zamestnanie. V žiadnom prípade nemá prehnané nároky a nehľadá pracovné miesto vedúceho zamestnanca, alebo miesto s benefitmi a pod. Jeho jediným príjmom je sociálna dávka 118,60 Eur a vzhľadom na to žije na dlh. Nepriaznivú finančnú situáciu rieši formou pôžičiek od známych a príbuzných. Bol nútený zrušiť svoje životné poistenie, životné poistenie detí. Na úhradu hypotekárneho úveru vo výške 420,- Eur, inkaso na byt 310,- Eur, výživné na deti spolu 140,- Eur, spätné výživné vo výške 150,- Eur je nútený si požičiavať. Jeho pôžičky v súčasnosti predstavujú okolo 7 000,- Eur, tieto však nemá z čoho splácať. Na objasnenie uviedol, že byt si kúpil z hypotekárnych prostriedkov po rozvoze, pretože byt a jeho zariadenie ponechal deťom a bývalej manželke. Neschvaľuje zbavovanie sa povinností smerom k deťom, avšak v súčasnosti nemá príjem, ktorý by mu umožnil plniť si všetky platobné povinnosti. Má existenčné problémy, neustále sa zadlžuje. Napriek aktívnemu hľadaniu prácu stále nemá. Jeho jedinými súčasnými výdavkami sú hypotekárne splátky, inkaso na byt, výživné na obe deti, zameškané výživné. Súkromný život obmedzil, nebol na dovolenke, žije skromne. Problém má tiež s hypotekárnymi splátkami.

Na jeho strane teda nastala výrazná zmena pomerov. Má záujem riešiť bytovú otázku a vyplatiť úver predajom bytu, pokiaľ kúpna cena bude postačovať pokryť úver, ktorý je 90 000,- Eur. Z dôvodu exekúcie konanej na návrh bývalej manželky za neplatenie spätného výživného má na byte plombu, nemôže s ním hýbať, teda predať ho, či inak s ním nakladať. Bývalá manželka o jeho finančnej situácii vie, napriek svojej situácii prispieva na výživu oboch synov čiastkou 290,- Eur, manželka však nevie, alebo nechce pochopiť jeho situáciu, keď neustále spája nároky na výživné s vyporiadaním bytu, ktorý užíva. Za nepravdivé označuje tvrdenie matky, že výška výživného, ktorou prispieva, je nedostačujúca. Mesačná suma na každého syna 145,- Eur (70,- Eur bežné výživné + 75,- Eur zameškané výživné) zabezpečí všetky potreby. Pokiaľ bývalá manželka poukazuje na skutočnosť, že sa nestretáva s deťmi podľa rozhodnutia súdu, poukazuje na to, že túto situáciu dlhodobo rieši s psychologičkou. V minulosti sa správanie synov voči jeho osobe veľmi zmenilo, napriek tomu, že žili v striedavej starostlivosti začali sa ho báť a nechceli s ním byť. On nechce robiť predčasné závery, čo túto zmenu spôsobilo. Sám má záujem byť so synmi čo najviac. Nikdy neodmietol starostlivosť o nich, poukazuje na predchádzajúcu striedavú osobnú starostlivosť.

Nie je pravdou, že by uprednostňoval splátku úveru pred výživným. Úver musí splácať, inak mu banka siahne na byt, byt pritom nemôže predať či zameniť za menší, vzhľadom na plombu z titulu exekúcie. Ceny nehnuteľností výrazne poklesli, on byt kupoval v najnevýhodnejšom čase, kedy ceny boli maximálne. Nesprávne je preto tvrdenie matky, že uprednostňuje splácanie úveru pred výživným. Informoval sa v banke o možnostiach ukončenia úveru, podarilo sa mu len vybaviť zníženie splátky z 560,- na 420,- Eur mesačne. Pokiaľ ide o používanie motorového vozidla, toto si požičiava iba na prepravu detí, pretože PHM vyjdú o polovicu lacnejšie, ako cesta vlakom. Auto v súčasnosti nevlastní. Tvrdí, že sa nevyhýba žiadnej práci, má vzdelanie ako veterinárny lekár a v tejto profesii chce pokračovať. Potrebuje však odbornú prax, ktorá musela byť minimálne 3 roky. Je rád, že mu prax niekto zadarmo poskytuje, keďže bežne sa za výkon praxe platí. Nikdy nepredpokladal, že ostane tak dlho bez práce. Niekoľkokrát v priebehu mesiaca chodí na pohovory, doposiaľ však nebol úspešný. Súčasný výživný už nevie hradiť, vysoko prevyšuje jeho možnosti a je pre neho likvidačný. Jeho majetková a príjmová situácia sa od vydania rozsudku o rozvode a úprave rodičovských práv a povinností výrazne zmenila, keď jeho jediný príjem v súčasnosti je 118,60 Eur. Žiada preto, aby odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, pretože nemá prostriedky na úhradu výživného, ktoré požaduje matka. Žiada, aby súd zohľadnil, že spolu so zameškaným výživným platí mesačne na každého syna sumou 145,- Eur.

Kolízny opatrovník maloletých detí k podanému odvolaniu uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí a preto navrhuje rozsudok zrušiť a vrátiť vec na prehodnotenie.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., pričom po prejednaní veci podľa § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávať vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Odvolací súd vzhľadom na obsah spisu a dôkazy, z ktorých vychádzal prvostupňový súd pri ustálení skutkového stavu, má za dostatočne preukázané, že na strane povinného rodiča, otca došlo k zmene pomerov a to smerom k horšiemu, keď s ním zamestnávateľ ukončil pracovný pomer tak, ako sa to konštatuje v prvostupňovom rozhodnutí. Za správny záver prvostupňového súdu považuje odvolací súd aj to, že to bolo nezavinené skončenie pracovného pomeru zo strany otca, pretože predchádzajúci pracovný pomer mal uzavretý na dobu určitú. Za potrebné však považoval preskúmať, či otec maloletých detí využíva všetky dostupné možnosti a prostriedky pre to, aby zlepšil svoju finančnú situáciu, aby mohol dospieť k správnejmu záveru pri posudzovaní dôvodnosti jeho návrhu na zníženie výživného.

Pri prejednaní veci pred odvolacím súdom skúmal odvolací súd možnosť otca maloletých zamestnať sa. Otec maloletých uviedol, že v roku 2012 hľadal zamestnanie ako farmaceutický pracovník v 18 firmách, avšak bezúspešne, hoci nepožadoval zaradenie na vedúcej pozícii. Tiež si hľadal prácu ako veterinárny lekár, avšak vzhľadom na krátku prax alebo úspešný. Na preukázanie pravdivosti svojho tvrdenia predložil zoznam veterinárnych pracovišť, kde sa uchádzal o zamestnanie, (šlo o domáce aj zahraničné kliniky) ,čo doložil aj mailovou dokumentáciou s niektorými firmami s tým, že výsledky z niektorých výberových konaní mu boli oznámené len telefonicky. Na otázku súdu uviedol, že ani v čase, keď bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie mu nebolo žiadne iné miesto ponúknuté. Skutočnosť, že v súčasnosti nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie vysvetlil tým, že vzhľadom na svoj záujem zamestnať sa ako veterinárny lekár musel sa zaregistrovať v komore veterinárnych lekárov a preto nemohol ostať registrovaný ako nezamestnaný uchádzač o zamestnanie.

Pokiaľ matka maloletých detí v odvolaní poukázala na jeho životnú úroveň, keď žije v nadmernom štvorizbovom byte, spláca hypotekárny úver, na odvolacom konaní bolo zistené, že plomba na byte trvala do 24.7.2012. Otec preukázal, že dňa 16.8.2012 uzatvoril s realitnou kanceláriou zmluvu o sprostredkovaní predaja predmetného bytu. Rozdiel medzi výdavkami otca maloletých detí a jeho

tvrdným reálnym príjmom, ktorým je len dávka v hmotnej núdzi vysvetlil tým, že mu vypomáhajú rodičia a sestra, okrem toho má pôžičky aj od známych. Vysvetlil, že napriek tomu, že aj súdom určené výživné spolu so zameškaným výživným na obe maloleté deti sú vyššie než je jeho reálny preukázateľný príjem, nepodal odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu po dohode so svojimi rodičmi a sestrou, ktorí mu prisľúbili finančne vypomôcť, kým si nevyrieši situáciu.

Po doplnení dokazovania vyššie uvedeným smerom odvolací súd konštatuje, že odvolacie dôvody matky maloletých detí neboli opodstatnené, prvostupňový súd rozhodol správne po zistení skutočností, že na strane otca maloletých detí došlo k zmene pomerov v takom rozsahu, že je dôvodné znížiť mu určenú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom a preto napadnuté rozhodnutie s poukazom na ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.